

NYE DANSKE BØGER:

AUKEN, SVEND, GUNNAR THORLUND JEPSEN og EJVIND LARSEN: *Økonomisk politik/politisk økonomi*. København: Schultz, 1972, 128 pp. Kr. 19,75.

De tre forfattere skriver først hver et indlæg med forsvar for deres foretrukne økonomiske samfundssystem og bogen slutter med referat af en diskussion mellem dem. For at anvende deres egen terminologi ønsker Auken et demokratisk-socialistisk, Thorlund-Jepsen et demokratisk-liberalistisk og Ejvind Larsen et kommunistisk samfund. Bogens sigte er populært.

BAILEY, I. E.: *Dansk-engelsk handels- og fagordbog*. København: Schönberg, 1972, 524 pp. Kr. 198,50.

I. E. Bailey, der var adjunkt ved Handelshøjskolen i København og i en årrække translator for Danmarks Nationalbank, nåede før sin død at lægge sidste hånd på dette værk, der er den første store fagordbog for erhvervslivets, administrationens og forvaltningens terminologi. Som den nærmeste forgænger må den efterhånden bedagede, men stadig stærkt benyttede dansk-engelske handelsordbog af Vilhelm Ludvigsen vel regnes, men denne knyttede sig mere snævert til den daglige handelskorrespondances mest benyttede begreber og medtog en lang række ikke-faglige ord. Denne nye ordbog medtager langt flere specialudtryk og vil, skønt den ikke kommer på højde med Gullbergs *Svensk-engelsk fækkordbok* fra 1964, uden tvivl længe stå som det danske standardværk på området. Den dækker følgende områder: handel, industri, økonomi, finansvæsen, børsvæsen, bankvæsen, toldvæsen, jernbanevæsen, luftfart, skibsfart, turisme, spedition, regnskabsvæsen, reklame, forsikring, jura, statistik, politik, administration og forvaltning.

BALLING, MORTEN: *Merværdiafgift, kundetilgodehavender og leverandørgæld: En undersøgelse af behovet for den såkaldte betalingsmetode ved opgørelsen af merværdiafgiften*. København: Statens Trykningskontor, 1971, 120 pp. Kr. 25,30.

Anmeldt i dette nummer.

Beretning (1971) afgivet af det af finansministeren nedsatte udvalg til gennemgang og vurdering af forbrugsafgiftslovgivningen. København: Statens Trykningskontor, 1971, 72 pp.

I november nedsatte finansministeren et udvalg, der med en embedsmand i finans-

ministeriet som formand og i øvrigt bestående af repræsentanter for folketingets partigrupper skulle gennemgå forbrugsafgifterne, især punktafgifterne, og foreslå evt. ændringer. Til nærværende rapport har tolddepartementet udarbejdet to redegørelser om de danske afgiftsreglers forhold til Fællesmarkedets bestemmelser. Det følgende afsnit behandler forskellige problemer i forbindelse med afgifterne på spiritus, vin, øl og tobak og til slut drøftes muligheden for at lægge en afgift på rejsler.

Beretning angående udgiftsudviklingen på statens personalekonti i årene 1961-62 til 1969-70. Afgivet af de af folketinget valgte statsrevisorer. København: Schultz, 1972, 49 pp. Kr. 5,00.

Har ikke været til rådighed.

Beretning om Danmarks deltagelse i det internationale udviklingsamarbejde. Årg. 1968-71. Udg. af Styrelsen for teknisk samarbejde med udviklingslandene. København: Udenrigsministeriet, Danida, 1971, 214 pp. Gratis.

Beretningen, der dækker en treårig funktionsperiode, blev forelagt Rådet for teknisk samarbejde med udviklingslandene i oktober 1971. Efter en indledende oversigt over den internationale bistand redegøres i detaljer for den danske bistandsindsats. I bilag 21 gives en oversigt over forskning gennemført under den af Styrelsen og dens forskningsudvalg administrerede forskningsbevilling og de publikationer, som denne forskning har givet anledning til.

Beretning om socialforskningsinstituttets virksomhed. Afgivet af de af folketinget valgte statsrevisorer. København: Schultz, 1971, 30 pp. Kr. 5,00.

Redegør for lovgrundlaget for socialforskningsinstituttet og socialforskningsrådet, instituttets organisation og personalestruktur, forskningsvirksomhed m.v. og økonomi, herunder en analyse af regnskabet for finansåret 1969/70. Som bilag findes en oversigt over instituttets skrifter, en oversigt over oplagsstørrelse for og afsætning af de trykte publikationer, en fortegnelse over modtagere af frieksemplarer af en enkelt publikation samt aftalen mellem Danmarks Statistik og instituttet om interviewing. Statsrevisorerne bemærker afsluttende bl. a., »at der ad bevillingsvejen er foretaget væsentlige udvidelser i forhold

til lovens forudsætninger uden fuldstændige og detaljerede oplysninger til bevilningsmyndighederne.»

Beretning om udbygningen af den storkøbenhavnske nærbanetrafik. Afgivet af de af folketinget valgte statsrevisorer. København: Schultz, 1971. 26 pp. Kr. 5,00.

Statsrevisorernes betænkninger om specielle emner indeholder ofte et meget nyttigt materiale. Den foreliggende betænkning giver på basis af vedtagne love, de til lovforslagene knyttede bemærkninger, statsbanernes årsberetninger m. v. en kort historisk oversigt over den storkøbenhavnske nærbanetrafik fra Roskildebanens åbning i 1847 til perspektivplanen. Særlig interesse er viet Lundtoftebanen. Statsrevisorerne opfordrer til bedre planlægning af disse trafikopgaver.

Betænkning afgivet af den af boligministeren nedsatte arbejdsgruppe vedrørende realkreditinstitutternes vurdering og låneudmåling. Betænkning, nr. 635. København: Statens Trykningskontor, 1972. 10 pp. Kr. 3,45.

Arbejdsgruppens forslag til en ny bekendtgørelse om realkreditinstitutternes vurdering og låneudmåling søger at forebygge, at der med den nye realkreditstruktur opstår øget konkurrence mellem prioriteringsinstitutterne m. h. t. vurderinger og låneudmålinger, »så realkreditlovens tilsigtede begrænsning af obligationsudstedelsen dermed forflygtiges.«

BERNTSEN, ARENT: *Danmarckis oc Norgis Fructbar Herlighed.* Reprografisk genudg. København: Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie, 1971. 359 + 652 + 72 pp. Kr. 172,50.

Arent Berntsen blev født i 1610 i Bergen, kom som ung i forskellige danske herremænds tjeneste, blev ca. 1636 slotsskriver på Varberg og i 1648 rådstueskriver i København. I årene 1650-56 udgav han sin imponerende, på omfattende administrativ erfaring bygget, håndbog i samfundsforhold, bestående af i alt 4 bøger. Den første bog er en topografi over Danmark og Norge, for Danmarks vedkommende sluttede med en 65 sider lang oversigt over den administrative inddeling. De følgende tre bøger er en omfattende og detaljeret gennemgang af landbo- og skatteforhold, takster, mønt, mål og vægt, og det er især disse bøger, der stadig gør dette værk, der med nogen ret kan betragtes som den første danske økonomisk-statistiske sam-

fundsbeskrivelse, til en central kilde ved studiet af datidens økonomiske forhold. Berntsen måtte bruge næsten 70 sider til at redegøre for de komplicerede mål- og vægtforhold i de forskellige landsdele. På andre områder kunne man til gengæld dengang fatte sig i større korthed: »Offver alt hafver dette Rige en sacte oc sund Luft / som opholder... des Indbyggere ved god Sundhed.« Det var som sagt i 1655.

Betænkning om finansieringsselskaber og lignende virksomheder. Afgivet af Boss-udvalget. Betænkning nr. 628. København: Statens Trykningskontor, 1971. 101 pp. Kr. 20,70.

Foranlediget af Boss-sagen nedsatte handelsministeren i juni 1969 på folketingets opfordring et udvalg, der foruden forholdene omkring Boss of Scandinavia skulle foretage en mere generel undersøgelse af finansieringsselskaber og lignende virksomheder. Det er denne sidste del af udvalgets arbejde, der hermed foreligger.

Sekretær Ole Zacchi, Danmarks Statistik, har på grundlag af oplysninger fra Aktieselskabsregistret foretaget en regnskabsmæssig kortlægning af investerings- og finansieringsselskaberne, der gengives som bilag til betænkningen. Derudover har man foretaget en nærmere spørgeskemaundersøgelse af et udsnit af selskaber samt særlige undersøgelser af bankernes finansieringsselskaber og fondsbørsvekslerernes regnskaber med henblik på udlånsvirksomhed til erhvervslivet. Endelig findes et bilag med en samlet oversigt over kapital- og kreditformidlingen i Danmark 1966-67.

Udvalgets konklusion er, at der ikke inden for den pågældende branche arbejdes med urimelig fortjeneste eller findes forhold, der »kan betegnes som udnyttelse af erhvervsvirksomheder.« I tilfælde af misbrug må det efter udvalgets opfattelse »være tilstrækkeligt, at de til enhver tid gældende bestemmelser om åger kan bringes i anvendelse.«

Betænkning om rådgivning inden for det sociale område. Afgivet af et af socialministeren nedsat udvalg. København: Statens Trykningskontor, 1971. 83 pp.

Udvalget, der blev nedsat i 1967, har gennem et rundspørge til private og offentlige institutioner tilvejebragt en oversigt over både det faktisk udførte og det skønnede behov for rådgivningsarbejde. Betænkningen giver samtidig resultatet af undersøgelser foretaget af henholdsvis socialforskningsinstituttet og mentalhygiejnisk forskningsinstitut.